

www.n-pi.nl

Bunnik, 30 Juni 2013

Ministerie van Veiligheid & Justitie
Directie Wetgeving
Staatssecretaris van Justitie
Zijne Excellentie F. Teeven
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag

Onderwerp **Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de verbetering en versterking van de opsporing en vervolging van computercriminaliteit (computercriminaliteit III)**

Reactie van het Nederlands Privacy Instituut (NPI)
Reactie Nederlands Data Protectie Instituut (NDPI)

Kenmerk NPI IC/300613/Besluit basisregistratie personen
Contactpersoon mr drs R.F. Kadir MA MSc LLM EMBA EMoC
Contactadres romeokadir@n-pi.org

1 Inleiding

1

Met belangstelling hebben het [Nederlands Privacy Instituut](#) en het [Nederlands Data Protectie Instituut](#) kennisgenomen van het voorliggend wetsvoorstel. In het algemeen wordt de wens ondersteund om geautomatiseerde werken op afstand heimelijk binnen te kunnen dringen met het oog op de opsporing van ernstige misdrijven, gegevens op doeltreffende wijze ontoegankelijk te kunnen doen maken ter beëindiging van een strafbaar feit of ter voorkoming van nieuwe strafbare feiten, aan een verdachte van zeer ernstige misdrijven een bevel tot het verschaffen van toegang tot een geautomatiseerd werk of tot versleutelde gegevens te kunnen geven, alsmede het wederrechtelijk voorhanden hebben of bekend maken van door misdrijf verkregen gegevens strafbaar te stellen.

2

De reactie is algemeen van aard en beperkt zich noodzakelijkerwijs tot hoofdlijnen.

3

Het [Nederlands Privacy Instituut](#) (NPI) en het [Nederlands Data Protectie Instituut](#) (NDPI) zijn graag bereid op nadere termijn in meer gedetailleerde vorm van advies te dienen.

2 Privacy Zorgplichten in het kader van Europese wet- en regelgeving | Data Protection Reform

In het algemeen wordt opgemerkt dat ook opsporings- en vervolgingsdiensten geacht worden fundamentele rechten van de mens te respecteren (zo ook het recht op privacy en personal data protection) tenzij voldoende rechtsgronden aanwezig zijn voor een rechtmatige inbreuk in het kader van opsporing en vervolging van strafbare feiten.

In het algemeen wordt opgemerkt om ook in het kader van voorliggend wetsvoorstel voldoende aandacht te schenken aan het borgen van de naleving van privacy en dataprotectie zorgplichten op grond van bestaande Europese en nationale wet- en regelgeving. In het bijzonder geldt dit voor situaties waarbij in het kader van opsporing en vervolging sprake is van rechtmatige inbreuken op de persoonlijke levenssfeer en wordt beschikt over versleutelde dan wel onversleutelde persoonsgegevens.

In de Memorie van Toelichting bij onderliggend wetsvoorstel wordt weliswaar aandacht besteed aan enkele fundamentele aspecten van de relatie persoonlijke levenssfeer enerzijds en opsporing en vervolging anderzijds (zoals 'margin of appreciation', proportionaliteit, subsidiariteit en nemo tenetur), doch onvoldoende aandacht wordt besteed aan het borgen van de naleving van privacy compliance zorgplichten nadat eenmaal wordt beschikt over persoonsgegevens.

In het kader van de naleving van privacy compliance verplichtingen door opsporings- en vervolgingsdiensten wordt verwezen naar reeds bestaand (Europees) recht en ook naar komend Europees recht, inzonderlijk het thans voorliggend Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

Aanbevolen wordt om op de daarvoor door Uwe Excellentie beoordeelde meest gereede wijze (Memorie van toelichting of anders) de nodige aandacht te besteden aan het borgen van de naleving van bovengenoemde privacy compliance zorgplichten en daar bij mede te betrekken de ontwikkelingen in het kader van geldend en komend Europees privacyrecht.

3 Privacygedragscode opsporingsambtenaren

Onder referte aan hetgeen hierboven onder 2 aan de orde is gesteld in het kader van de naleving van privacy complianceverplichtingen door opsporings- en vervolgingsdiensten wordt voorts onder de aandacht gebracht de **privacygedragscode voor opsporingsambtenaren**.¹ Het borgen van de naleving van privacy compliance zorgplichten door opsporingsdiensten speelt in deze gedragscode een centrale rol waarbij een praktisch-constructieve inzet de boventoon voert.

Aanbevolen wordt om op de daarvoor door Uwe Excellentie beoordeelde meest gereede wijze (Memorie van toelichting of anders) aandacht te besteden aan evengenoemde voor de opsporing relevante gedragscode op het gebied van privacy en data protectie.²

¹ www.privacygedragscode-opsporingsambtenaren.nl (operationeel per 01 september 2013).

² Zie ook www.privacyopleidingen.nl, www.kenniscentrumprivacy.nl en www.nederlandsprivacyplatform.nl voor nadere informatie.

4 Privacyborgende digitalisering van opsporing en vervolging | Privacy Data Protectie 3.0

Dankzij intelligente toepassing van privacy by architecture en privacy by design (beiden geïntegreerd in privacydataprotectie3.0)³ kunnen in het kader van opsporing en vervolging indrukwekkende efficiencywinsten worden geboekt en aanzienlijke kostenbesparingen worden gerealiseerd bij de borging van privacycomplianceverplichtingen. Dit geldt ook voor de verdere verwerkingen van persoonsgegevens die zijn verkregen in het kader van opsporing en vervolging.

Uwe Excellentie wordt in overweging gegeven om op de daarvoor meest gerede wijze aandacht te besteden aan de mogelijkheden van privacy by architecture en privacy by design en te dier zake zonodig en desgewenst relevante kenniscompetenties te verwerven.⁴

5 Concluderende Algemene Aanbeveling

Uwe Excellentie wordt aanbevolen om op de daarvoor door Uwe Excellentie overwogen 'meest gerede wijze' aandacht te besteden aan privacy compliance zorgplichten van opsporingsdiensten en vervolgingsinstanties nadat wordt beschikt over persoonsgegevens en hierbij rekening te houden met onder andere bestaand recht, komend (Europees) recht, privacygedragscode opsporingsdiensten en Privacy Data Protectie 3.0.

Voor zoveel Uwe Excellentie hieraan hecht is het Nederlands Privacy Instituut bereid en beschikbaar voor het mondeling toelichten van bovengenoemde aanbevelingen. Hiertoe kan een emailbericht worden verstuurd naar romeokadir@n-pi.org dan wel telefonisch contact worden opgenomen via 06-47197392.

Met de meeste hoogachting,

mr drs R.F. Kadir MA MSc LLM EMBA EMoC

Nederlands Privacy Instituut (NPI)
Nederlands Data Protectie Instituut (NDPI)

www.nederlandsprivacyinstituut.nl
www.dataprotectieinstituut.nl

³ Zie www.privacydataprotectie30.nl en www.ictprivacywaarborg.nl (operationeel per 1 oktober 2013).

⁴ Zie ook www.privacyopleidingen.nl, www.privacydataprotectie30.nl en www.ictprivacywaarborg.nl voor nadere informatie.